

במדינה

(המשך מעמוד 36)

של לימוד בישיבה, כעס ראשי-הממשלה דאג, דויד בן-גוריון, כעס רב. בן-גוריון, שקיבל דיווח ממזכירו יצחק נבון על הפרשה, הזמין אליו את ניסים לשיחה נוקבת. בן-גוריון חקר את ניסים בענייני הלכה ודת ושוכנע שלא יתכן שניסים אכן לומד בישיבה. בורותו בנושאי אי דת באותה תקופה היתה זועקת לשמיים. יצחק נבון מסר בזמנו לביסיק את הזמין נתן של בן-גוריון, ואף סיפר לו לאחר כך על התרשמותו הקשה של בן-גוריון מה שיחה עימו, וכן מההקפדה של בן-גוריון בנסיבות הספר שניתן לבן של הרב הראשי, לכן משוכנע ניסים עד היום, שנבון היה זה שיוס את ההקפדה של בן-גוריון נגדו.

ההיתקלות השניה בין השר לבין הנשיא קשורה אף היא בבן-גוריון. למרות שלבן גוריון היה יחס מיוחד אל הרבנים הראשיים ואל שרייהדות, הוא שטם את הרב הראשי הספרדי, יצחק ניסים. למרות שניסים ידע להשיק הנאה אישית ממעמדו, הוא היה קשה, בלתימתפשר ועיקש, ופעמים אחדות כינה אותו בן-גוריון "הי טיפש הדתי".

באחת הפעמים שבהן הרגיו ניסים את בן-גוריון, בעניין גיוס בנות לצה"ל, ייב בן-גוריון וכתב מיכתב-גלוי חריף ביותר לרב הראשי הספרדי, אולם בן-גוריון, שלא רצה לגרום לקרע בינו לבין היה"ד דות הדתית הספרדית בארץ, ביקש ממו-כירו ואיש-אמונו יצחק נבון, שהוא בן העדה הספרדית, לחתום על המכתב. היתה זו הפעם היחידה שהוקן פנה אל נבון בבקשה מעין זו.

נבון הסכים, לא לפני שמתן קצת את חריפות המכתב של בן-גוריון, הוא חתם עליו ושלה אותו לפירסום בעיתונות. התגובות למכתב בציבור, גם בציבור הדתי-ספרדי, לא היו מחמיאות לרב הי ראשי.

עתה בא השר משה ניסים לנקום בנבון את עלבון אביו ואת חשיפת מעשה ההתחמקות שלו משרות בצה"ל.

קליטה

סוך המישרד

לשרי-הקליטה נדמה

היה כי הצליח להתגבר על

ראשי-הממשלה, אך זה

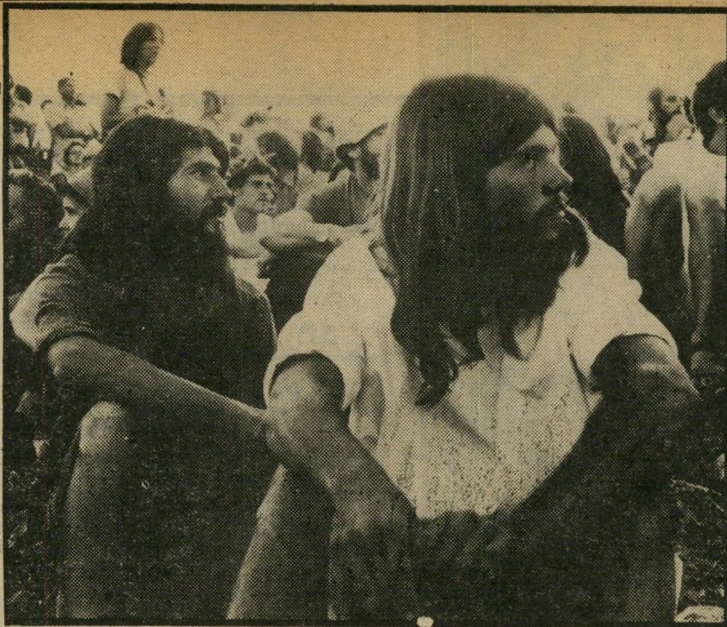
הפידו בפח

שר הבינו והקליטה דויד לוי נידהם, ביום הראשון בשבוע שעבר, בישיבת הי-ממשלה, העלה לפתע ראש-הממשלה מנחם בגין הצעה, שלא היתה רשומה בסדר-היום. כאילו בדרך אגב הציע בגין להקים רשות לעליה ולקליטה ולבטל את מישרד-הקליטה, לוי, הנלחם כבר למעלה משנתיים נגד הצעה לבטל את מישרדו, התקומם, "נושא קליטת העליה הוא יותר מדי חשוב, מכדי שיופקר בידי אחרים, מחוץ לממי שלה", הוא הטיח לעברו של ראשי-הממשלה שלה.

הפקדת הקליטה בידי הסוכנות היהודית, שלא גילתה עד כה הצלחה רבה בתחומים אלה, תחזיר את המצב לתקופה שלפני קום המדינה, עת הסוכנות שימשה כממ-שלה. גם הצעתו של בגין, להעמיד בראש הרשות החדשה את לוי, לא ריככה את התנגדותו של שר-הקליטה. כאשר החלו השרים להתבטא, והתברר כי אפילו שרים כמו ייגאל ידן ושמואל תמיר, הממתנינים בדרך כלל לרמו מצידו של בגין, כדי לדעת מה עליהם, לאמר, מתנגדים לחיסול מישרד הקליטה, החליט בגין לערוך הצגת כניעה.

הוא לא העמיד את הצעתו להצבעה ושמר על אופציה להעלותה לדיון בשנית, הפעם להכרעה. ללוי רמו, כי הוא יביא את הצעתו בפני מוסדות תנועת החרות, ואם מוסדות אלה יחליטו על ביטול מישרד-הקליטה, יאלץ לוי לקבל את ההכרעה. שרים ויצאנים וחוזרים, לוי לא היה מודאג. מאותו היום ועד היום החמישי בשבוע שעבר, עת התכנס מרכז החרות, הוא עבד רק על נושא אחד: לשכנע את צירי המרכז להצביע נגד ראשי-הממשלה. תוצאות ההצבעה במרכז החרות הוכיחו כי רב כוחו של השר מבית-שאן. היתה זו אחת הפעמים הבודדות בהיסטוריה של

(המשך בעמוד 48)

אלה מול אלה

אלה יושבים ושרים ואלה כו- עטים וצונקים. להפגנת שלום עכשיו הגיעו קיבוצניקים בבגדי-עבודה, אנשי עוז ושלום בכיפות

(המשך מעמוד 43)

לטת הממשל הצבאי נחושה וידועה: הוא לא יניח להפגנה להגיע לחברון. ור אכן, לא הרחק מגוש-עציון, בכביש הראשי שי לחברון, נתקלה שיירת-השלום בשלוש מכוניות צבאיות, שחסמו בפניה את הכביש לאורכו. השיירה נעצרה, ויחד עי-מה עשרות אוטובוסים ומכוניות שהסיעו פועלים ערביים, וגם אנשי גוש-אמונים, שחזרו לבתיהם בקריית-ארבע. ורדימון אורגד וצלי רשף, מראשי "שלום עכשיו", הורשו להמשיך בנסיעה, כדי לשאת ולתת עם המושל בחברון, סגן אלוף אלי קדר.

"עוכרי ישראל"

שי הקריה וגוש-עציון, ובכל פעם היו צע-קות נוספות. "עוכרי ישראל!" "אתם עוכרי ישראל! נותנים לערבים לגור כאן!" במרכז המהומה עמדו שני גברים מבר גרים, התוכחו בקול רם אך פנו זה לזה בנימוס ובגוף שלישי: "תבין, אדוני...", אמר איש-נטיעות, במיבטא ייקה כבד, "אדוני גר כאן במקום של ערבים, זה הבית שלהם! אדוני הוא עוכרי-ישראל, בבקשה!"

מולו, במיבטא אמריקאי, התפרץ גבר: "תלכו תישנו עם ערבים!" לפתע ניגש חייל ואמר לו: "תסתום את הפה! כולם ראו איך הרמת יד על חייל ועל הסגן-אלוף! יש לך מזל שאתה משוגע, אחרת..."

החיילים ניסו להעביר את המכוניות לתקוות של הדתיים והערבים לחברון, לי-גוש-עציון ולקריית-ארבע, דרך שביל-עפר מאולתר. לפתע נראה גבר רץ וצור עק, כשהוא רודף אחרי צלמת צעירה שרצה לפניו בכל כוחה. היה זה הרב משה לוינגר, שישב במשך שעתים חבו בתוך מכונית, שהיתה תקועה בפקק. הי צלמת שברחה ממנו, אחרי שצילמה אר-

"שלום עכשיו": "לצד פשעי גוש-אמונים אנחנו רואים את פשעי ממשלת-ישראל. למה לא נתנו לפאהד קווסמה, ראש העיר ריה, להגיע לכאן? ממה מפחדים? אולי מזה שנדבר על שלום ועל ישראל ופלס-טין? אנחנו יודעים שיש עם מי לדבר ויש על מה לדבר! אנחנו תומכים בהק-מת מדינה פלסטינית, שתחיה בשלום עם ישראל!"

קבוצת הצעירים חובשי-הכיפות, תומכי תנועת-השלום, נפרדים ורצים למכוניות: "עוד מעט שבת, צריך לנסוע מהר, אנח-נו גרים רחוק מאד!"

יסמין ואחמד

מרכז המחסום ממשיך העימות. מתוך המכונית הסגורה והמוסגרת של גוש-אמונים נשמעים קולות בשלושה מעושה: "חברי, אנשי הגוש, אל נא בכעס, תבינו אותם, הם אינם מבינים. תתייחסו בסבלנות, ידידי." חבריו אינם נענים לו, הם עסוקים במחשי קללות. כמה ילדים, כבני שלוש, התחילו לקר רוע כרעות של "שלום עכשיו", לקול מחיר אות-הכפיים של חבריהם הבוגרים. הגננת שלהם, שראתה את מצלמות הטלוויזיה הי-זרות, קראה להם: "תראו שאיכפת לכם אבל אל תקרעו כריות ליד הצלמים!" השבת מתקרבת, ותושבי הקריה וגוש-עציון עוזבים את המקום. רווחה כללית. היה חשף לפתע לתקרית גדולה יותר. סבלנותם של המפגינים הלכה ופקעה. גברה המגמה הפעלתנית: לפרוץ את המחסום.

אך באותו זמן בדיוק, כאילו תואם הד-בר מראש, חזרו שני השליחים מחברון. בפיהם היתה בשורה מרגינה: המושל הסכים שהטכס יתקיים מול גיבעת-ג'עברי. התנאי: שהשיירה לא תיכנס לחברון עצי-מה, אלא תעקוף את העיר ותגיע ישר לגיבעה המשקיפה על גיבעת-הגפנים.

מבחינה עקרונית, היה זה ניצחון לתנ-עתי-השלום. אך היה קוץ באליה: לער-בים לא ניתן להשתתף בטכס. על פאהד קווסמה נאסר הדבר בפירוש, מטעם הי מושל.

ארבעת חברי-הכנסת שהיו במקום — נפתלי פדר, שולמית אלוני, אורי אבנרי ומאיר פעיל — לא נשאו דברים. "בלי מיפלגות!" לדיברי עומרי. אך הם צעדו בראש השיירה שעלתה על הגיבעה כשהם נושאים ענפי-זית בידיהם.

על הגיבעה נשאו ראשי התנועה דבי רים קצרים. אורגד ורדימון: "באנו לשמור על כבוד האדם באשר הוא אדם. שלום לישראל הוא שלום לכל העמים, כולל הפלסטינים!" נפתלי רו קורא לכל תומכי השלום בכל המיפלגות: "זה לא הזמן לשבת בבית!" לטיף דורי, איש המחלקה הערבית של מפ"ם, מסיים בנאום בערבית לעשרות של תושבים המקומיים שהיו במקום: "אנח-נו איתכם. יחי העם הפלסטיני! יחי השי-לום בין העם הישראלי והפלסטיני!"

הרב משה לוינגר ישב במשך שעתים תמימות בתוך מונית, שהסיעה אותו לקריית-ארבע. הוא הסתתר במונית עד שזוהה על-ידי צלמת עיתונות, שניסתה לצלמו. מעשה שהקפיצו החוצה בניסיון לעצרה.

הרב קופיץ

תו, התחבאה, והרב חזר בכעס למכוניתו. הזמן עובר. הנציגים, שנשלחו להי-דבר עם המושל בחברון, לא חזרו. בין האלים גוברת אייה-סבלנות. ראשי התנועה החלו נושאים נאומים. יוקי עמיר, חבוש כיפה ובעל זקן, מז' כיר חוג "עווישולום" (חוג רעיוני דתי, התומך בשלום ובפשרה, והנלחם בגוש-אמונים ובתפיסה המשיחית שלו), לדברי יוקי) קורא את פרשת כרם נבות ומדגיש "הרצחת וגם פרשת?" הפרשה העתיקה מרגשת את הנוכחים, כאילו קרתה אתמול. נעמי קיס, חברת הנהלת של"י ומראשי

פנה בחור תוקפן: "תסתלקו מפה! זה הבית שלנו פה!" סיני: "מי אתה בכלל?" הבחור: "תיכף אני אראה לך...". סיני: "תסתובב, תסתובב, שנראה את הנשק שלך. בטח לא העזת לבוא בלי נשק. אתם כבר רגילים!" בפניה אחרת התחילה תיגרת-ידיים. הי חיילים מתערבים. הרבה חולצות לבנות, ועליהן הכתובת "שלום עכשיו", מנסות להפריד בין הניצים. מדי פעם הגיעה קבוצה נוספת של אנ-

